

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O'RTA MAXSUS
TA'LIM VAZIRLIGI

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
INNOVATSION
RIVOJLANISH VAZIRLIGI

BOSHLANG'ICH TA'LIMGA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI TATBIQ ETISHNING ZAMONAVIY TENDENSIYALARI VA RIVOJLANISH OMILLARI

XALQARO ILMIY-AMALIY ANJUMANI

MATERIALLARI

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ
БУХОРО ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ
МАКТАБГАЧА ВА БОШЛАНҒИЧ ТАЪЛИМ ФАКУЛЬТЕТИ
БОШЛАНҒИЧ ТАЪЛИМ МЕТОДИКАСИ КАФЕДРАСИ**

**БОШЛАНҒИЧ ТАЪЛИМГА РАҚАМЛИ
ТЕХНОЛОГИЯЛАРНИ ТАТБИҚ ЭТИШНИНГ
ЗАМОНАВИЙ ТЕНДЕНЦИЯЛАРИ ВА
РИВОЖЛАНИШ ОМИЛЛАРИ**

ХАЛҚАРО МИҚЁСИДАГИ ИЛМИЙ-АМАЛИЙ АНЖУМАН

МАТЕРИАЛЛАРИ

2021 йил, 1 -2 апрель

Бухоро - 2021

- описывать отношения между героями;
- сравнивать и противопоставлять информацию, почерпнутую из текста;
- понимать настроение и общий тон рассказа;
- находить практическое применение информации из текста.

Оценка содержания, языка и структуры текста:

- оценивать правдоподобность описанных событий;
- описывать, какими средствами автор воспользовался для создания неожиданного

эффекта;

- оценивать полноту или ясность информации, представленной в тексте;
- определять отношения автора к основной теме текста.

Вывод заключается в том, что главная задача организаторов таких исследований — сделать так, чтобы результаты в разных странах были сравнимы между собой.

Литература

1. https://mel.fm/issledovaniye/9058732-all_tests
2. PIRLS 2021 Assessment Framework. Ina V S. Mullis, Michael O. Martin. International Association for the Evaluation of Educational Achievement (IEA), TIMSS & PIRLS International Study Center, Lynch School of Education. Boston College. <https://www.iea.nl/publications/assessment-framework/pirls-2021-assessment-frameworks>
3. <https://znanio.ru/media/list>
4. Yuldasheva M. M. Development of tolerance in the history of eastern culture //SJIF Impact Factor. – Т. 7
5. Yuldasheva M. M. The Development of Tolerance and Its Efficiency Based on National Traditions //Middle European Scientific Bulletin. – 2021. – Т. 8.

BOSHLANG‘ICH SINFLARDA O‘QUVCHILAR BILIMINI NAZORAT QILISH VA BAHOLASH TAMOYILLARI

**B.T.Jurayev, BuxDU o‘qituvchisi
Z.Qamarova - BuxDU 2-kurs talabasi**

Bilim, ko‘nikma va malakalarni baholash mezonlari hamma vaqt bahstalab mavzu bo‘lib kelgan. Shu bois u turli adabiyotlarda turlicha yoritilgan. Biroq mavjud qarashlarni umumlashtirib aytish mumkinki, o‘quvchilarning bilim, ko‘nikma va malakalarini baholash mezonlari har bir fanning maqsad va vazifalari, shuningdek, sinfdagi o‘quvchilarning o‘zlashtirish darajasiga tayangan holda belgilanadi. Shuningdek, baholash mezonlarini ishlab chiqishda o‘quvchilarning og‘zaki javob berishlari, ko‘nikma va malakalariga alohida-alohida yondashiladi.

Ko‘plab o‘qituvchilar bilimlarni sinash va baholashni o‘quv jarayonidagi eng qiyin pedagogik vazifalardan biri deb hisoblashadi. Keling, qaysi turdagi ta‘lim muassasasi va qaysi ta‘lim dasturi doirasida ishlashidan qat‘i nazar o‘qituvchisi rahbarlik qilishi kerak bo‘lgan nazorat va baholashning asosiy tamoyillarini ko‘rib chiqamiz.

1. Obyektivlik. Bu baholovchining subyektiv fikridan qat‘i nazar o‘quvchilarning bilimlarini baholash zarurligidan iborat. Turli nazorat jarayonlari turli darajadagi obyektivlikni ta‘minlaydi:

- 1) aniq belgilangan vazifalar umumiy va noaniq vazifalaridan yaxshiroqdir;
- 2) yozma og‘zakidan yaxshiroqdir;
- 3) noaniq kriteriyalar orqali bayon qilgan javobdan ko‘ra aniq kriteriyalar orqali bayon qilgan javob yaxshiroq;
- 4) bitta imtihonchidan ko‘ra mustaqil ekspertlar yaxshiroq.

o‘qituvchining o‘quvchiga nisbatan ilgari ma‘lum omillar ta‘sirida shakllangan pedagogik munosabatlari bilim va malakalarni baholashga ta‘sir qiladi. Shuning uchun o‘qituvchining muhim vazifasi, buni anglab etish, ularning subyektiv munosabatlari ta‘sirini minimallashtirishdir.

2. Validlik. Bu o‘quvchining bilim, ko‘nikma va malakalari to‘g‘risida ishonchli ma‘lumot olishni ta‘minlash zarurligidan iborat. Buning uchun o‘qituvchi nazorat topshirig‘ini o‘quvchi tomonidan mustaqil ravishda (tashqi yordamisiz) bajarganligiga, u aynan shu o‘quvchining bilimini tavsiflashiga ishonch hosil qilishi muhimdir. Javobni oldindan berish, ko‘rsatmalar va plagiatni oldini olish asosiy pedagogik muammo hisoblanadi.

3. Ishonchlilik. Baho olgan o‘quvchining bilimlari uzoq vaqt davomida saqlanib qolishini ta‘minlash zaruriyati mavjud. Ushbu tamoyilni amalga oshirish qiyin, chunki bilimlarni baholash jarayoni odatda bir marta amalga oshiriladi.

4. Differensiallashganlik. O'quvchilarning olgan baholari ularning darajasi va sifatini farq qiladigan tarzda bilimlarni baholash zarurligidan iborat. Differensiya darajasi, albatta, uning zaruriyati va maqsadga muvofiqligiga bog'liq. Ba'zi hollarda, ayrim topshiriqlarning bajarilishini yoki bajarilmasligini baholashda "o'tdi-o'tmadi" belgilari etarli. Boshqa holatlarda "a'lo", "yaxshi", "qoniqarli", "qoniqarsiz" belgilarini o'z ichiga olgan yanada differensiyalangan tizim zarur. Ba'zan belgilangan belgilarni katta farqlash zarurati tug'iladi. Buning uchun boshqa mezonlar ishlatiladi. Haqiqiy amaliyotda (norasmiy ravishda) 5- (5 minus bilan), 4+ (4 plus bilan) va boshqalar tez-tez ishlatiladi, ehtimol ularga rasmiy maqom berish mantiqan to'g'ri keladi.

5. Tizimlilik. Bu o'quvchilarning darsning barcha bo'limlari va mavzulari mazmuni, shuningdek, o'quv materialining barcha tarkibiy qismlari (empirik material, nazariyalar, tushunchalar, misollar, tasniflar, qonuniyatlardan foydalanish, ushbu qonuniyatlarni amalda qo'llash, bilimlarni yangi ob'ektlar va tushunchalarga o'tkazish) bo'yicha bilimlarini baholashdan iborat. Ushbu printsiptga rioya qilmaslik imtihonning "lotereya" ga aylanishiga olib keladi. Muvaffaqiyatli yetkazib berish ehtimolga aylanadi; shunday qilib baho ob'ektivligini yo'qotadi. Izchillikka erishish uchun protseduralarni baholash, savollarni shakllantirish va topshiriqlarini belgilashning har xil turlaridan foydalanish kerak. Natijada, ular yuqorida sanab o'tilgan bilimlarning barcha asosiy tarkibiy qismlarini aniqlay olishlari, ham alohida mavzular, ham tushunchalar haqidagi bilimlarini tavsiflashlari va ayrim mavzular mazmuni bir-biri bilan bog'liqligini tushunishlari mumkin.

6. Doimiylik (yoki muntazamlik). Bu kurs davomida muntazam va vaqti-vaqti bilan baholashni amalga oshirish zarurligidan iborat. Bu o'quvchilarning muntazam ravishda mustaqil ta'lim faoliyatini rag'batlantirishni va mavzu bo'yicha bilimlarni muntazam ravishda to'plashni ta'minlaydi. Har bir keyingi mavzuni o'rganib chiqib, dasturning bir qismini to'ldirgandan so'ng, shuningdek, butun kurs oxirida tekshirish ishlarini olib borish maqsadga muvofiqdir. Shu yo'l bilan ta'lim tizimining eski kamchiliklari – chorakdan chorakka yoki "sessiyadan sessiyaga ..." bartaraf etish mumkin.

7. Maxfiylik. O'qituvchi baholash natijalari faqat o'zi, o'quvchi va ta'lim dasturining rahbari uchun ma'lum bo'lishi uchun zarur choralarni ko'rishi kerak.

Boshqa fanlar kabi psixologiyada ham bilimlarni baholashda baholashning ikki turidan foydalanish mumkin:

- 1) normativ baholash;
- 2) natijalarni taqsimlash asosida baholash.

Normativ baholash imtihon oluvchilar tomonidan oldindan belgilab qo'yilgan ma'lum normalarga asosan o'quvchilar (o'quvchilar) bilimlarning darajasini baholashni nazarda tutadi. Shu bilan birga, o'quvchi qanchalik to'liq, aniq, chuqur bilimga ega ekanligi baholanadi.

Natijalarni taqsimlash asosida baholash. Amerika ta'limidagi ushbu baholash strategiyasi "egri chiziq bo'yicha baholash" deb nomlanadi. "Egri chiziq" deganda biz ushbu kursning barcha o'quvchilari olgan ballar taqsimotining egri chizig'ini tushunamiz. Ushbu egri chiziqqa muvofiq, o'quvchilarning o'zgina qismi o'rtacha darajadan past (masalan, "qoniqarli") baholarni oladilar, yana bir kichik ulush - o'rtacha qiymatdan yuqori (masalan, "a'lo"), aksariyat o'quvchilar egri chiziqning markaziy qismiga tushib, o'rtacha baholarni oladilar (masalan, "yaxshi"). Shunday qilib, bitta o'quvchining bahosi va darajasi boshqalarning darajasiga bog'liq. Bunday baholash strategiyasi bilan qat'iy belgilangan bilim standartlari mavjud emas, ular haqiqiy baholash jarayonida o'zgaradi.

Fanlarni o'qitishni rejalashtirish o'quvchilar bilimlarini nazorat qilish va baholash bo'yicha tadbirlarni rejalashtirishni ham o'z ichiga oladi. Bu uchun o'qituvchi qo'yidagilarni oldindan ta'minlashi kerak:

- 1) o'quvchilarning darsdagi yutuqlarini baholashda qanday mezon va ko'rsatkichlardan foydalanishi;
- 2) darslarga qatnashish va o'quvchilar faolligi hisobga olinishi;
- 3) bilimlar tekshirish qanchalik tez-tez o'tkazilishi;
- 4) baholashning qaysi turlari va shakllaridan foydalanishi;
- 5) nazorat jarayonlarini qachon amalga oshirilishi: sanalar va vaqtlar;
- 6) har bir nazorat jarayonining davomiyligi qanday bo'lishi va buning uchun qanday o'quv soatlaridan foydalanishi;
- 7) kurs davomida har bir joriy bahoning yakuniy bahoga qo'shgan hissasi qanday bo'lishi.

Yuqorida keltirilgan ma'lumotlar o'quvchilarni birinchi darsda xabardor qilish maqsadga muvofiqdir. Bu ularga o'zlarining ta'lim faoliyatining asosiy turlarini oldindan rejalashtirish, o'qituvchining kurs bo'yicha bilimlarni baholash talablariga o'z vaqtida moslashishga imkon beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasining «Ta'lim to'g'risida»gi Qonuni. - T., 2020.
2. Bristol, A. S., & Gillis, J. M. Recent developments in high school psychology education: An extension of Hakala (1999). *Teaching of Psychology*, 2001. - 28, p. 62-64.
3. Карандашев В. Н. Методика преподавания психологии: Учебное пособие. — СПб.: Питер, 2006. — 250
4. Davronov I.E., Jurayev B.T. Pedagogik va psixologik fanlarni o'qitish metodikasi. –B., Durdona nashriyoti, 2019 y.

HUSNIXAT DARSLARIDA XALQARO TADQIQOT BAHOLASH TIZIMI-PIRLS MATNLARINI QO'LLASHNING AHAMIYATI

BuxDU 2-bosqich magistranti
Doniyorova Nodira Murodillo qizi
Ilmiy rahbar: p.f.d, dotsent
Hamroyev Alijon Ro'ziqulovich

***Annotatsiya.** Ta'lim sohasida zamonaviy tadqiqotlarni husnixat darslarida qo'llay olish, moslashtirish hamda o'quvchilarga tushunarli qilib yetkaza olish mazmunidagi maslahatlar berilgan. Ushbu maqolada IEA nufuzli tashkilotning PIRLS yo'nalishi va uning matnlarini husnixat darslarida qo'llash haqida fikr yuritilgan.*

***Tayanch so'zlar:** husnixat, IEA, PIRLS, TIMSS, ICCS, ICILS, zamonaviy ta'lim, tadqiqot, savodxonlik, integratsiya, nutq, pedagog.*

***Annotation.** Advice on how to apply, adapt, and communicate modern research in calligraphy to students. This article discusses the PIRLS direction of the IEA and its application in calligraphy lessons.*

***Keywords:** handwriting, IEA, PIRLS, TIMSS, ICCS, ICILS, modern education, research, literacy, integration, speech, pedagogue.*

***Аннотация.** Учимся проводить современные исследования в сфере образования, давать советы по содержанию, чтобы они были понятны учащимся. IEA рассматривало возможность использования секции PIRLS престижной организации и ее текстов на уроках каллиграфии.*

***Ключевые слова:** чистописание, IEA, PIRLS, TIMSS, ICCS, ICILS, современное образование, исследования, грамотность, интеграция, речь, педагог.*

Ilm inson hayotini yoritguvchi shamchiroq, ilmni puxta egallagan insonning hayot yo'li ham porloq. Balki, insonning nomi ham, yodi ham ilm orqali zamonlar osha yashab qolar, negaki biz buyuk daholarimiz-ajdodlarimizning egallagan hamda o'z izlanishlari bilan yaratgan ilmlarini ular nomiga qo'shib yodga olamiz. Dunyo ilm-faniga ulkan hissa qo'shgan bobolarimiz nomini tarix zarvaraqlariga muxrlagan ham ularning ilm-fandagi kashfiyotlaridir. Zamonlar osha sayqal topib, rivojlanib-yangilanib borayotgan pedagogika sohasi bugungi kunda yangi g'oyalarni, yangi tadqiqotlarni o'z ichiga olmoqda. Ertamiz egalarining kasb-hunarni o'rganishi, bilim egallashi, ijodiy g'oyalar va ijodkorligini har tomonlama qo'llab quvvatlash uchun ko'plab imkoniyatlar yaratilgan.

Zamon bilan hamnafas bo'lish bugungi kun talabi ekan, biz har bir sohada bu talablarga javob bera olishimiz lozim. Ayniqsa, ta'lim sohasida zamonaviy bilimlarni egallash juda muhimdir. Og'zaki va yozma nutqni bir maromda shakllantirish esa pedagoglar oldidagi asosiy vazifalardan biri hisoblanadi. Yozma nutqni shakllantirish birinchi sinf savodxonlik davri, husnixat darslaridan boshlanadi. Bugungi kun talabi bilan husnixat darslarini faqatgina DTS talablari asosida emas, xalqaro baholash tadqiqotlaridan foydalanib ham tashkil etishimiz lozim

Husnixat darslarida xalqaro baholash tadqiqotlaridan foydalanishdan oldin, pedagog-ustozlarimiz u haqida ma'lumotga ega bo'lishlari, o'rni kelganda o'quvchilarga hamda ularning ota-onalariga bu tadqiqotlar haqida tushunchalar berishlari lozim. Ta'lim sifati va samaradorligini oshirish yo'lida xorijiy ilg'or tajribalarni o'rganish, xalqaro standart talablarining joriy etilishi muhim ahamiyatga ega. Respublikamizdagi amaliy qadamlar, xalq ta'lim tizimida ta'lim sifatini baholash bo'yicha xalqaro tadqiqotlarning tashkil etilishi, ta'lim sohasidagi yutuqlarni baholash xalqaro assotsiatsiyasidek (IEA) nufuzli tashkilot bilan hamkorlik ishlarining yo'lga qo'yilishi bunga yorqin misoldir. Sal kam 60 yildan buyon ta'limni qiyosiy o'rganish sohasida yetakchi hisoblanayotgan IEA tashkiloti bilan hamkorlikdan ko'zlangan asosiy maqsad bu respublikamiz o'quvchilari, yosh avlod ham boshqa davlatdagi tengqurlaridek tadqiqot talablariga javob bera olishlaridir.

1958-yildan buyon ushbu tashkilot ta'lim sohasiga oid ko'plab mavzular bo'yicha o'ttizdan ortiq qiyosiy tadqiqotlarni o'tkazdi. Bular: matematika va tabiiy fanlar (TIMSS), o'qish (PIRLS), fuqarolik va

fuqarolik ta'limi (ICCS), kompyuter va axborot texnologiyalari bo'yicha savodxonlik (ICILS) kabi yo'nalishlarda o'quvchilarning bilim va ko'nikmalarini hamda umumiy qilib aytganda, erishgan yutuqlarini baholab kelmoqda.

IEA tashkiloti tomonidan olib borilayotgan tadqiqotlar o'quvchilarning akademik faoliyatini bir yoki bir nechta fanlardan yoki fanlaroro bog'liqlik asosida baholashni o'z ichiga oladi. Bu esa dunyo bo'yicha umumiy va har bir mamlakat kesimida ta'lim jarayonlarini chuqur tahlil qilishga yordam beradi. Tadqiqot jarayonlarida, o'quvchilar yutuqlarini o'rganib, tahlil qilib baholashda o'quvchilarning hammasi ham tanlab olinmaydi, balki o'quvchilar orasidan vakillar tanlab olinadi. Tanlab olingan vakillar o'zlari test topshiradigan tadqiqot yo'nalishi bo'yicha obyektiv test topshiradilar. Mana shu topshiriqlar natijalari o'quvchilar bilimini baholashda asos bo'ladi. Natijalar faqatgina o'quvchilar topshirgan obyektiv test natijalariga qarab chiqarilmaydi, bunda maktab rahbarlari: direktor va direktor o'rinbosarlari, o'qituvchilar, o'quvchilar, hattoki ota-onalardan so'rovnomalar olinadi. So'rovnomalarga tayanib maktab ta'lim sifatiga ta'sir ko'rsatuvchi omillar, resurslar aniqlanadi. Maktabdagi ta'lim jarayonining qay darajada tashkil etilganligi, uy sharoitida o'quvchilar dars tayyorlashi uchun qanday sharoitlar mavjudligi o'rganiladi, chunki baholash jarayonida ushbu omillar ham inobatga olinadi.

Ushbu tadqiqotlar borasida juda ko'p gapirishimiz mumkin. Lekin biz boshlang'ich sinflar o'qish savodxonligini baholovchi PIRLS tadqiqoti bo'yicha fikr yurutsak, maqsadga muvofiq bo'lar edi. PIRLS boshlang'ich sinf o'quvchilarining matnini o'qib tushunish darajasini baholash bo'yicha xalqaro baholash dasturidir. Agarda boshqacha ta'riflasak, boshlang'ich sinf o'quvchilarining o'qib tushunish ko'nikmalarini qay darajada rivojlanganligi haqidagi ma'lumotlarni taqdim etadigan yirik xalqaro baholash dasturidir. Bundan tashqari PIRLS yosh o'quvchilarning maktabda va maktabdan tashqari ta'lim olishlarining asosiy qismini tashkil etuvchi badiiy tajriba orttirish, ma'lumotlar olish, bilimlarni egallash va undan foydalanish ko'nikmalarini baholash kabi ikkita keng qamrovli maqsadlarni ifodalaydi.

PIRLS tadqiqoti zamon bilan hamnafas qadam tashlaydi. U o'zining talablarini zamon bilan birga takomillashtirib boradi. Shuning uchun ham aynan mana shunday zamonaviy tadqiqot matnlaridan so'z yoki gaplar tanlab o'quvchilarga yozib berish, ko'chirtirish, bosmadan yozmaga aylantirish, diktant qilib yozish kabi metodlarni tavsiya etamiz. Ikkinchi, uchinchi va to'rtinchi sinflarda chiroyli yozuv hamda husnixat daqiqalari tashkil etilganda ham PIRLS matnlaridan bitta gap yoki uzun so'zni tanlab olib yozdirish tavsiya etiladi. Bunda o'quvchilar PIRLS klubi o'qib o'rganayotgan matnlarini yodga oladilar bu esa, fanlararo integratsiyani ham ta'minlab beradi. Masalan: "Uning kechki bazmiga do'stim Stenlin bordi, lekin u meni bazmga hatto taklif ham qilmadi" kabi matndan olingan gap yoki "Jeremi Ross", "Derek Munson", Pirog bo'lagi" singari so'zlar. Muammoli tomoni shundaki, PIRLS tadqiqoti to'rtinchi sinf o'quvchilarida o'qitiladi. Husnixat darslari birinchi sinf o'quvchilarida o'tilayotganda PIRLS matnlari ularga qiyinlik qilishi mumkin. Shu kabi vaziyatlarda o'qituvchilar matnning sodda gaplar berilgan bandini tanlab olishi va o'quvchilarga tushuntirib berishini tavsiya etamiz.

Yozish va o'qish jarayonlari dastlabki bosqichlarda jismoniy va ruhiy siqilishlar ostida o'tadi. Bola birinchi mushkilot va muvaffaqiyatsizlikni qiyinchilik bilan hazm qiladi. Shuning uchun jismoniy va ruhiy zo'riqishlar ham kuzatilgan bo'lib, bular kutilgan samarani bermaydi. O'qituvchi o'z xatosini sezadi va tushunadi, lekin o'quvchising yo'l-yo'riqlari bilan ham uni bartaraf qilolmaydi. Bunday hollarda o'qituvchi o'quvchini ruhiyati-kayfiyatini ko'tarish uchun turli xil lahzalik sho'x o'yinlar tashkil etadi. Bu lahzalik jismoniy va ruhiy tanaffuslar bolaning ruhiy zo'riqishini mo'tadillashtiradi va bolaning mavzuni o'zlashtirish, qabul qilish darajasini oshiradi. Aytganlarimiz o'sha vaqt o'z samarasini-mevasini beradiki, boshlang'ich sinf o'quvchisi, xususan birinchi sinf o'quvchisining ta'lim olishi uchun hamma tashkiliy va metodik ishlar a'lo darajada tayyorlangan bo'lishi lozim.

Birinchi navbatda ustoz – muallim o'z shogirdining mo'tadil ishlashi uchun zarur shart-sharoit yaratib berishi lozim. Bu ishga tayyorgarlik avgust oyidan boshlanadi. O'qituvchi unga ajratilgan sinf xonani va undagi partalarni bo'lajak shogirdlari ishlashi uchun mos kelish –kelmasligini tekshirib ko'rishi lozim. Shogirdlarini maktabga qabul qilgandan so'ng esa ularning bo'yiga, ko'rish va eshitish qobiliyatlariga qarab partalarga o'tqazish kerak.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Azimov Y., Qo'ldoshev R. Husnixatga o'rgatishning amaliy asoslari. -Toshkent "TURON ZAMIN ZIYO", 2017
2. G'ulomov Mirhabib. Chiroyli yozuv daftari 2-sinf. –Toshkent: "Turon-Iqbol", 2020.
3. "Xalqaro tadqiqotlarda boshlang'ich sinf o'quvchilarining o'qish savodxonligini baholash" (Boshlang'ich sinf o'qituvchilari, metodistlar va soha mutaxassislari uchun metodik qo'llanma). Ta'lim inspeksiyasi huzuridagi Ta'lim sifatini baholash bo'yicha xalqaro tadqiqotlarni amalga oshirish milliy markazi. -Toshkent, 2019

МУНДАРИЖА

Обиджон Хамидов. Рақамли технологияларни таълим жараёнига татбиқ этишининг устувор вазибалари	3
Отабек Қаҳҳоров. Рақамли иқтисодиёт тараққиёт омили сифатида	4
Қаҳрамон Тўхсанов. Таълим беришда рақамли технологиялардан фойдаланишининг аҳамияти.....	5

I ШЎБА. БОШЛАНГИЧ ТАЪЛИМГА РАҚАМЛИ ТЕХНОЛОГИЯЛАРНИ ҚЎЛЛАШ ИМКОНИАТЛАРИ.....8

Б.Адилов. Замонавий таълимда рақамли технологиялардан фойдаланиш истиқболлари	8
Ш. Ш. Олимов. Бошланғич таълимни табақалаштиришининг муҳим омиллари.....	11
А.Р. Ҳамроев. Масофавий таълим соҳасида рақамли технологиялардан фойдаланиш имкониятлари15	
Чемезов Сергей Александрович, Саҳновская Елена Геннадьевна, Алмазова Юлдуз Исмаевна.	
Цифровые ресурсы для педагогов начальной школы.....	17
З.Л.Умуров. Таълимни рақамлаштириш шароитида педагогларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш педагогикаси фани асослари	19
U.A. Masharipova. Boshlang‘ich ta‘limga raqamli ta‘lim texnologiyalarni joriy etish davr talabi.....	22
G‘.M.Sayfullayev, L.X.Alimova, I.S. Temirova, S.Sh. Namozova. 4-sinfrda markaziy osiyolik allomalarining tabiat.....	24
Умуров Зариф Латифбоевич. Таълимни рақамлаштириш шароитида ўқув-билув муаммоларини таълим жараёнига татбиқ қилишининг шарт-шароитлари.....	26
G‘.M. Sayfullayev, G.F.Yodgorova, F.O‘. Yodgorov. Boshlang‘ich sinf “atrofimizdagi olam” darslarida o‘qitishning raqamli texnologiyalaridan foydalanish.....	28
G‘.M. Sayfullayev, L.X.Alimova, D.O.Namroyeva. Tabiatshunoslikni o‘qitishda foydalaniladigan raqamli texnologiyalar.....	30
m.m.nigmatova. raqamli o‘yinlar bolalarni o‘qitish usuli sifatida	32
M. J. Yarashov, X. I. Hamdamova. Ta‘lim tizimida raqamli texnologiyalarning o‘rni	34
M. J. Yarashov, F. B. Barotova. Boshlang‘ich ta‘lim jarayoniga raqamli texnologiyalarning tadbiiq etish metodikasi	36
M.J.Yarashov, M.T.Axmedova. BOSHLANG‘ICH SINIF MATEMATIKA TA‘LIMNI Raqamli texnologiyalar orqali ijodiy tashkil etish jarayoni.....	38

II ШЎБА. БОШЛАНГИЧ СИНФЛАРДА ЎҚУВЧИЛАР БИЛИМИНИ БАҲОЛАШНИНГ ХАЛҚАРО ТИЗИМИ 40

М. М. Юлдашева, Бафаева Дилдора. Обучение учащихся анализу художественных произведений в начальных классах на основе заданий PIRLS	40
В.Т. Jurayev, Z. Qamarova. Boshlang‘ich sinflarda o‘quvchilar bilimni nazorat qilish va baholash tamoyillari	43
Doniyorova Nodira, Namroyev Alijon Ro‘ziqulovich. Husnixat darslarida xalqaro tadqiqot baholash tizimi-pirls matnlarini qo‘llashning ahamiyati.....	45
Б. Мустафоев. Бошланғич синф ўқувчиларида мусиқий саводхонликни шакллантириш жараёнида мантиқий фикрлаш ва баҳолашга ўргатиш	47

III ШЎБА. ДАРСЛИКЛАРНИ ЯРАТИШДА РАҚАМЛИ ТЕХНОЛОГИЯЛАРНИ ТАТБИҚ ҚИЛИШ.....49

Мишанова А. И. ПРИМЕНЕНИЕ ИНТЕРАКТИВНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ НА УРОКАХ РУССКОГО ЯЗЫКА В НАЧАЛЬНОЙ ШКОЛЕ	49
R. X. Jumayev. BOSHLANG‘ICH SINIF ONA TILI DARSLIKLARINING AFZALLIKLARI.....	50
O‘. M. Olloqova. ONA TILI DARSLARIDA O‘QUVCHILARNING LINGVISTIK KOMPETENSIYALARINI TAKOMILLASHTIRISHDA TA‘LIM TEXNOLOGIYALARINING ANAMIYATI.....	53
R. X. Jumayev, Sh.T.Elmurodova. ONA TILI DARSLIKLARIDAGI DIDAKTIK MATERIALLARNI YARATISH VA ULARNI TAKOMILLASHTIRISH	55
M.M.Qosimova, F.F.Qosimov. TAQQOSLASHGA DOIR TOPSHIRIQLAR USTIDA ISHLASH TEXNOLOGIYASI	58
М.А. Жумаева. ПЕДАГОГИКА ФАНИНИ ЎҚИТИШДА ЎҚИТУВЧИ ИННОВАЦИОН ФАОЛИЯТИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ОМИЛЛАРИ.....	60

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV VA O'RTA MAXSUS
TA'LIM VAZIRLIGI

Міністерство
освіти і науки
України

BUXORO
DAVLAT
UNIVERSITETI
1930

**“Boshlang'ich ta'limga raqamli texnologiyalarni tatbiq etishning
zamonaviy tendensiyalari va rivojlanish omillari”**

Xalqaro ilmiy-amaliy anjumani ishtirokchisi

B.T.Jurayev

S E R T I F I K A T

bilan taqdirlanadi.

**Buxoro davlat
universiteti rektori**

O.X.Xamidov

2021-yil 1-2-aprel